

Emeğin Kurtuluşu

Emeğin kurtuluşu insanlığın kurtuluşudur!

ISSN 2822-6534

15 Günlük Devrimci Sınıf Gazetesi

1-15 Eylül 2026

Sayı: 87

Fiyat: 20 TL

Gerçek bir barış işçi sınıfının eseri olacak!

“Gerçek ve kalıcı barış, savaşlardan beslenen emperyalist-kapitalist düzenin aşılmasıyla mümkün olacaktır. Sömürünün, baskının, emperyalist rekabetin ve halkların birbirine karşı kışkırtılmasının olmadığı, barış içinde yaşanılacak bir dünya, ancak sosyalizm mücadelesiyle kurulabilir.”

Savaş ve saldırganlık politikalarının dizginlerinden boşaldığı, silahlanma ve militarizm yarışının hızlandığı, gerilim ve çatışmaların vekâlet savaşlarına dönüştüğü bir dünyada yaşıyoruz.

Ukrayna savaşı, emperyalist güçlerin kışkırtma ve müdahaleleriyle yıllardır sürüyor. Ortadoğu ise on yıllardır işgalin, yıkımın ve savaşların kısıracında can çekiyor. Gazze’de yaşanan soykırımın ardından Suriye’nin yıkıma uğratılması, Lübnan ve İran’a yönelik emperyalist-siyonist saldırılar, bölgenin önümüzdeki dönemde de emperyalist hesaplaşmaların, nüfuz mücadelelerinin ve savaş politikalarının kanlı sahnesi olmaya devam edeceğini gösteriyor.

Dünya emperyalist sistemindeki ekonomik ve siyasal hegemonyasının aşınmasıyla karşı karşıya kalan ABD emperyalizmi, bu gerilemenin önüne geçebilmek

için militarizme ve saldırganlığa daha fazla sarılıyor. Ekonomik yükselişinin önünü kesemediği Çin’i, askeri ve siyasal olarak boyun eğdiremediği Rusya’yı kuşatıp geriletmeye çalışıyor. Bugün Asya’dan Avrupa’ya, Ortadoğu’dan Afrika’ya uzanan geniş bir coğrafyada emperyalist çıkarların ve sermayenin dizginlenemez kâr hırsının yön verdiği savaş ve saldırganlık politikaları, bütün insanlığın geleceğini tehdit ediyor.

Yalnız yıkıcı değil aynı zamanda ahlaksız bir sistem olan emperyalizm savaş üretmekle kalmıyor, yol açtığı savaşların gerçek nedenlerini gizlemek, saldırganlığını meşrulaştırmak ve kitleleri aldatmak için ideolojik bir sis perdesi de örüyor. “Güvenlik”, “özgürlük”, “demokrasi” ve “barış götürmek” gibi söylemler, emperyalistlerin gerçek niyet ve amaçlarının üzerini örtmek için utanmazca kullanılıyor.

Savaşlara yol açanlar, katliamları gerçekleştirenler ya da bunlara göz yumanlar, halkların üzerine bombalar yağdıranlar, utanmazca barışın hamisi rolüne soyunuyorlar.

Başta Trump olmak üzere emperyalist haydutlar, dünyaya barış getirmekten söz ediyorlar. Oysa emperyalistlerin “barışı” ile halkların özlediği barış arasında aşılmaz bir uçurum vardır. Emperyalistlerin barışı, güç dengelerinin kendi çıkarları doğrultusunda korunması, nüfuz alanlarının güvence altına alınması, pazarların, enerji kaynaklarının ve ulaşım yollarının paylaşılması ve sömürü düzeninin emekçilere ve ezilen halklara kabul ettirilmesidir.

Bu nedenle emperyalistlerin barış söylemine kanmamak yetmez, bu söylemin ardındaki savaş politikalarına, sınıfsal çıkarlara ve emperyalist hesaplara karşı mücadeleyi büyütmek gerekir. Çünkü savaş ile bu çıkarların yön

verdiği kapitalist düzen arasında kopmaz bir bağ vardır. Pazarların, enerji kaynaklarının, ulaşım yollarının ve nüfuz alanlarının paylaşılması uğruna sürdürülen emperyalist rekabet varlığını korudukça, savaş tehdidi de ortadan kalkmayacaktır.

İşçi sınıfı ve emekçiler kendi örgütlü güçlerini büyütmedikçe gerçek bir barıştan söz etmek mümkün değildir. Savaşların bütün yükünü sırtlanan milyonlarca emekçinin birleşmiş gücü, savaş ve sömürü düzeninin dayandığı temelleri sarsabilecek yegâne toplumsal güçtür. Gerçek ve kalıcı barış, savaşlardan beslenen emperyalist-kapitalist düzenin aşılmasıyla mümkün olacaktır. Sömürünün, baskının, emperyalist rekabetin ve halkların birbirine karşı kışkırtılmasının olmadığı, barış içinde yaşanılacak bir dünya, ancak sosyalizm mücadelesiyle kurulabilir.

Limak'ın 50. yılı “Vitrinde filarmoni, sahada buldozer!”

Limak Holding'in 50. yılı vesilesiyle Limak Filarmoni Orkestrası, Bodrum Antik Tiyatro'da bir konser verdi. 50 yıllık sömürü, rant ve doğa talanı ile dolu tarihini bir “başarı hikâyesi” olarak sunmakta mahir olan Limak'ın, kamu ihaleleri ve özelleştirmeler yoluyla büyüdüğünü herkes biliyor. 1976'da küçük bir inşaat şirketinden, ülkenin kanını emen “Beşli Çete”nin bir üyesi durumuna gelmek ancak böyle mümkündü zaten.

Bu büyümenin mimarları, destekçileri, yandaşları ve önünü açanları da Limak'ın konserine katılarak poz vermekten geri durmayacaktı elbette.

Konsere AKP Sözcüsü Ömer Çelik, Merkez Bankası Başkanı Murat Karahan, Ekonomi Bakanı Mehmet

Şimşek'in eşi, Yıldırım Demirören gibi birçok holding patronu, eski bakanlar ve siyasetçiler katıldı. Bu “seçkin” izleyici kitlesi bile Limak'ın nasıl büyüdüğünü ortaya koyar nitelikteydi.

Ayrıca anlaşılan, konser gelirini Türkiye'nin Mühendis Kızları programına aktararak kendilerini aklayacaklarını düşünüyor pek değerli rantçı, işçi ve doğa düşmanı burjuvalarımız... Sadece Limak değil, burjuvazi bir sınıf olarak bu yola başvuruyor.

Müzik sesleriyle gizlemeye çalıştıkları, Akbelen'de zeytin ağaçlarını talan ederken kullandıkları iş makinelerinin sesleriydi. Katlettikleri doğadan elde ettikleri rant ile büyürken müziği ve sözde kız öğrencilere destek olma

hikâyesini alabildiğince sömürmekti yaptıkları.

Ancak müzik seslerinin ve şatafatlı ışıkların gizleyemediği gerçek gün gibi ortadadır. Akbelen'de doğayı katledenler, sözde sosyal sorumluluk projeleri ve bu tür konserlerle kendilerini aklayamazlar.

Konser öncesi yapılan eylemdeki slogan da her şeyi özetler nitelikteydi: “Vitrinde filarmoni, sahada buldozer!”

2500 yıllık Bodrum Antik Tiyatrosu'na doluşan rantçı haramzadelerden, “Burayı yıksak, AVM kursak” diye düşünen ya da altına maden sahası açmayı hayal eden olmuş mudur, bilmiyoruz. Ama 50 yıllık tarihleri soygun, sömürü ve talan olanlardan hesabın er ya da geç sorulacağından eminiz.

**Emeğin
Kurtuluşu**
insanlığın kurtuluşudur!

emeginkurtulusu.net

emeginkurtulusu

0 506 597 1917

Adres:

Yukarı Mah. Yankı Sok.
Bayram Apt. No:9/2
KARTAL / İSTANBUL

e-mail:

kurtulusuemegin@gmail.com

Emeğin Kurtuluşu Sayı: 0087 *
Fiyatı: 20 ₺ * 1-15 Eylül 2026 *
Sahibi ve S. Yazı İşleri Md.: Kardelen Yoğungan *
Yayın Türü: Siyasi - Türkçe - haftalık - yaygın süreli *
EMEĞİN KURTULUŞU Basım Yayın Ltd. Şti. *
Yukan Mah. Yankı Sok. Bayram Apt. No:9/2
Kartal / İstanbul
Tel: 0 (506) 597 1917 *
Baskı: Arslan Güneşdoğu Gazetecilik Matbaacılık ve
Kağıtçılık A.Ş. * Osmangazi Mah. 3143. Sok. No: 6/2
Esenyurt / İstanbul * Tel: 0 535 977 07 92

Bir uçurtmanın verdiği korku

İsrail, yıkıntı halindeki Gazze'de çocukların uçurduğu uçurtmaların sınırdaki siyonist yerleşimlere düşerek tedirginlik yarattığını ileri sürerek, bu “eylemler”in sürmesi durumunda müdahale edeceklerini açıkladı. Savunma Bakanı Yisrael Katz, uçurtma uçurulmasını “savaş eylemi” saydıklarını söyledi ve

orduya “sert karşılık” verilmesi talimatını verdi.

Bir çocuğun uçurduğu uçurtma nasıl olur da “savaş eylemi” sayılır diye sormak, söz konusu İsrail olduğunda artık yersiz bir sorudur. Zira İsrail'in Gazze'de yürüttüğü savaşın mantığı tam da budur. İsrail, yıllardır Filistin halkına

karşı katliam, işgal ve zorla yerinden etme politikalarını sürdürüyor. Gazze'de siviller öldürülüyor, insanlar evlerinden sürülüyor, gıda ve insani yardımın bölgeye ulaşması engelleniyor, sağlık hizmetlerine erişim kısıtlanıyor. 10 Ekim 2026'daki ateşkesin ardından dahi 2 bin 117 Filistinlinin öldürülmesi ve yalnızca 2026'nın başından bu yana 300'ü aşkın çocuğun hayatını kaybetmesi, yaşananların boyutunu gösteriyor.

Bütün bunlar dünyanın gözleri önünde yaşanıyor. İsrail, uluslararası hukuku ve en temel insan haklarını hiçe sayarken yalnız değil. Başta ABD olmak üzere Batılı emperyalist devletlerin siyasi, askeri ve diplomatik

desteği, İsrail'in bu saldırıları sürdürmesinin önünü açıyor.

Bugün Gazze'de bir çocuğun gökyüzüne bıraktığı uçurtmanın bile “tehlikeli” ilan edilmesi, savaşın ve işgalin nasıl bir düzen olduğunu bütün çıplaklığıyla gösteriyor. Çocukların oyununu bile düşmanlık sayan, onların umudunu bile hedef alan bir düzenle karşı karşıyayız.

Uçurtmadan korkuyorlar. Çünkü uçurtma, bütün bombalara ve yıkıma rağmen çocukların hâlâ gökyüzüne umutla bakabildiğini gösteriyor. O umudun bir gün bütün bu yaşananların hesabını sorabileceği korkusu, işgalcileri dün olduğu gibi bugün de rahat bırakmıyor.

AKP'nin programı dikiş tutmuyor

Ekonominin yol haritası olarak tanımlanan, 2027-2029 yıllarını kapsayacak 3 yıllık Orta Vadeli Program (OVP) önümüzdeki günlerde açıklanacak. AKP iktidarı her yıl neredeyse birbirini tekrar eden ekonomik programları pembe tablolarla sunmayı ihmal etmiyor. Bir yandan yerli ve yabancı sermayeye iyimser bir tablo çizmeye çalışıyor. Öte yandan ekonomik krizin yükünü omuzlamakla karşı karşıya kalan emekçi kitlelere umut aşılacak istiyor.

Geçtiğimiz günlerde OVP'ye dönük politikaları ele almak amacıyla toplanan EKK (Ekonomik Koordinasyon Kurulu) da iyimser tablo çizmekten geri durmadı. EKK toplantısının ardından *"ekonominin daha dayanıklı bir yapıya kavuştuğu"*, *"işsizlik oranının gerilediği"*, *"bütçe hedefinin program hedefiyle uyumlu olduğu"* ifade edildi. Yapısal reformlara devam edileceği vurgusu yapılırken, ağız ucuyla *"sosyal refahın artırılacağı"* da söylendi. Tüm bunlarla beraber patronlar için 250 milyar TL'lik yeni kredi desteği de müjdelendi.

EKK toplantısında çizilen pembe tablolara rağmen aynı günlerde

devletin farklı kurumlarının yaptığı açıklamalar bile anında toplantı sonuçlarını yalanlamaya yetiyordu.

Önceki OVP'de 2026 yılı enflasyon hedefi yüzde 16 olmasına rağmen Merkez Bankası geçtiğimiz günlerde yılın 3. yarısına dair enflasyon raporunda 2026 yılı tüketici enflasyonunu yüzde 26'dan 28'e yükseltti. Temmuz ayında açıklanan resmi enflasyonun yüzde 31,75 olduğunu düşündüğümüzde, bu rakamın bile ne kadar tartışmalı olduğu açıktır. Öte yandan yılın ikinci çeyreğinde, toplam dış borç, bir önceki çeyreğe göre yüzde 3,5 artarak 539 milyar dolara yükseldi ve yeni bir rekor kırıldı. İşsizlik ise 29,9 oranıyla zirvede durmaya devam ediyor.

AKP iktidarı gerçek tabloyu ne kadar farklı göstermeye çalışırsa çalışsın bir gerçek var ki, o da ekonomik program AKP açısından dikiş tutmuyor. Fatura çok yönlü olarak emekçilere ödetilmeye devam ediyor. EKK toplantısında "sıkı para politikasına" devam edileceği, "yapısal reformların" sürdürüleceğine dair vurgular, bu faturanın önümüzdeki süreçte de emekçilerin üzerine yıkılacağı anlamına geliyor.

Doruk Madencilik işçilerinin direnişi... Kazanmak için kararlı ve dişe diş bir mücadele

Aylardır ödenmeyen ücretleri ile kıdem ve ihbar tazminatları için mücadele eden Doruk Madencilik işçileri, üçüncü kez geldikleri Ankara'da 18 gün süren direnişin ardından taleplerini kabul ettirdiklerini ilan ettiler. Bağımsız Maden-İş Sendikası tarafından yapılan açıklamada, işçilerin alacaklarının dört taksit halinde ödeneceği duyuruldu.

Doruk Madencilik işçileri daha önce de Ankara'ya gelmiş, alacaklarının ödeneceğine dair söz alınmış ve üç bakanlık ödemeler konusunda "garantör" olmuştu. Ancak ne Yıldızlar Holding varılan anlaşmaya sadık kaldı, ne de aslında sermayenin yanında durup tarafsızmış gibi görünmeye çalışan "devlet kurumları"nın garantörlüğü bir işe yaradı.

Bunun üzerine Doruk Madencilik işçileri, bu kez yanlarında Eti Gümüş işçileri olduğu halde yeniden Ankara'ya geldiler. Enerji Bakanlığı önünü direniş alanına çevirerek; baskılara, gözaltılara ve iki sendika yöneticisinin tutuklanmasına rağmen talepleri için kararlı bir mücadele yürüttüler. Yapılan anlaşmanın ardından ortak bir iradeyle kendilerine sunulan yeni ödeme programını kabul ettiler.

Tüm bu mücadele boyunca Doruk Madencilik işçilerinin karşısında yalnızca saray ve sermaye sınıfı arasında kurulmuş kirli bir ittifak yoktu. Aynı zamanda işçilerin dişe diş mücadelesinden ve Bağımsız Maden-İş'in öne çıkmasından rahatsız olan sendika bürokratları da vardı. Doruk Madencilik'te "yetkili" olan Türkiye Maden İşçileri Sendikası, hem kendi üyesi olan işçileri oyaladı hem de işçilerin mücadelesine köstek olmaya çalıştı.

Elbette bu tabloda DİSK yönetiminin tutumunu da unutmamak gerekiyor. Aylardır maden işçilerinin mücadelesine gözlerini kapatan bu bürokratlar, Bağımsız Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Gökay Çakır ve Örgütlenme Uzmanı Başaran Aksu tutuklandığında, kamuoyundan gelen basınla söz söyleme gereği hissettiler. Ancak ne direnişi ne

bu süreçte öncülük eden sendikayı ne de tutuklanan sendikacıların isimlerini anma gereği duydular. Böylece büyük bir ikiyüzlülükle T. Maden-İş bürokratlarının yanında hizalanmış oldular.

Doruk Madencilik süreci, kapitalistlerin geline yerde ne denli pervasızlaştıklarını, kendi koydukları kuralları bile tanımadıkları bir kez daha gösterdi. İktidarın ve bir bütün olarak devletin sermaye sınıfının yanında olduğunu, iktidarın politikalarının kapitalistleri nasıl da cesaretlendirip şımarttığını bir kez daha ortaya koydu.

Sermaye sınıfının AKP iktidarına yaslanarak yaratmak istediği düzen tam da budur! İşçiye iliklerine kadar sömürecek, ölmeyecek kadar bir ücrete razı edeceksin... İşçi sömürüye ve gaspa itiraz ettiğinde ise baskı ve zorbalıkla tepesine çökeceksin. Buna direnenleri de baskı, zorbalık ve hukuk terörü ile yıldırıyacak...

Kapitalist patronun ve devlet kurumlarının kuşatmasına, sendika bürokratlarının yarıdakılığına rağmen Bağımsız Maden-İş üyesi işçiler, baskı ve zorbalık rejiminin tüm saldırıları karşısında ancak dişe diş mücadele ederek ve hedefe kilitlenerek kazanılabileceğini ortaya koydular. Böylece aynı koşullarda çalışıp yaşamaya çalışan milyonlarca işçiye izlenmesi gereken yolu da göstermiş oldular.

Önümüzdeki süreçte daha da artması kaçınılmaz olan saldırılar karşısında kaybettiklerimizi kazanmanın ve yeni haklar elde etmenin yolu, hedefe kilitlenen dişe diş bir mücadele hattını kuşanmaktan geçiyor. Doruk Madencilik işçilerinin mücadelesi, kararlı bir mücadelenin ve bundan güç olan sınıf dayanışmasının önemini bir kez işaret ediyor. Kararlılık ve dayanışma birleştiğinde, mücadele ederek kazanmanın ve sermayenin saldırılarını püskürtmenin mümkün olduğunu yeniden gösteriyor. Yaşamı köleleştirilen milyonlarca işçi ve emekçiyi fiili meşru mücadelede birleşmeye çağırıyor.

İrkçi saldırılara karşı sınıf dayanışmasını yükseltelim!

Zonguldak'ın Alaplı ilçesinde, aralarında çocukların da bulunduğu mevsimlik fındık işçileri saldırıya uğradı. Henüz saldırganlarla ilgili herhangi bir işlem yapılmadan, Düzce'de de Kürt işçiler ırkçı saldırıya maruz kaldı.

Yaşamlarını sürdürebilmek için evlerinden kilometrelerce uzakta çalışmak zorunda bırakılan mevsimlik tarım işçileri, bu ülkenin en ağır ve güvencesiz koşullarda

çalışan kesimleri arasındadır. Düşük ücretlerle ve çoğunlukla kayıt dışı çalıştırılan mevsimlik işçiler, insanlık dışı barınma, beslenme, sağlık ve ulaşım koşullarına mahkûm edilmektedir. Bu ağır çalışma ve yaşam koşullarına bir de giderek sistematikleşen ırkçı saldırılar ekleniyor.

Hiç kimsenin, hele ki 45-50 derece sıcaklığın altında karın tokluğuna çalışan hiçbir işçinin, kimliği ve

dili nedeniyle ayrımcılığa uğraması, tehdit edilmesi, saldırıya maruz kalması ya da bulunduğu bölgeden ayrılmaya zorlanması kabul edilemez.

Saldırıları, iktidar yetkililerinin söylediği gibi münferit değildir. Bu saldırıların temelinde, onlarca yıldır emekçileri birbirine düşmanlaştıran politikalar yatmaktadır. Çünkü ırkçılık, sermaye sınıfının işçi sınıfını bölmek ve gerçek düşmanı gizlemek için en çok başvurduğu araçlarından biridir.

Egemenler ve onların işbirlikçileri, ülkedeki işsizliğin, düşük ücretlerin, güvencesizliğin ve ağır çalışma koşullarının sorumlularını gizlemek için her zaman işçi sınıfının bir kesimini başka bir kesimine karşı kışkırtmaya ve emekçileri birbirine kırdırmaya çalışır.

Oysa Kürtler, Çerkesler, Lazlar, Araplar, Gürcüler ve daha nice halk, kendi kimlikleri ve dilleriyle bu

topraklarda yüzyıllardır varlığını sürdürmektedir. Zonguldak'ta, Düzce'de, Diyarbakır'da, İstanbul'da, Afyon'da ya da başka bir yerde emekçinin düşmanı başka bir emekçi olamaz.

Güvencesizliğin ve yoksulluğun pençesinde yaşam mücadelesi veren işçilerin kaderi tüm işçi sınıfı ile ortaktır. Bu nedenle çürümüş düzene karşı işçilerin birliği ve halkların kardeşliği temelinde yan yana gelmek; bugün ekmek, su kadar yakıcı ve yaşamsal bir ihtiyaçtır.

İrkçılığa, ayrımcılığa ve emekçileri birbirine düşmanlaştıran politikalara karşı sesimizi yükseltelim. Mevsimlik tarım işçileriyle dayanışmayı büyütelim. İşçilerin birliğini, halkların kardeşliğini güçlendirelim!

İrkçi saldırılara karşı sınıf dayanışmasını yükseltelim! İşçilerin birliği, halkların kardeşliği!

Sermayenin Suriye seferi...

Daha ucuz emek, daha fazla sömürü!

Suriye'de savaşın yarattığı yıkım, ölüm ve sefalet sermaye için yeni bir fırsat alanına dönüşüyor. Halep'te üretime başlayan LC Waikiki fabrikası bunun en somut örneklerinden biri. Türkiye'deki asgari ücretin yaklaşık beşte biri düzeyindeki ücretlerle Suriyeli işçileri çalıştıran LC Waikiki, sermayenin kâr uğruna sınır tanımadığını da bir kez daha gözler önüne seriyor.

LC Waikiki'nin Halep'teki fabrikası 150 işçiyle üretime başladı. Şirketin hedefi üç yıl içinde işçi sayısını binin üzerine çıkarmak. Yalnızca LC Waikiki de değil, 2026'nın ilk yarısında tekstil ve hazır giyim sektöründen yüzlerce şirket Suriye'de yatırım için başvuru yapmış bulunuyor. Türkiyeli kapitalistler, Suriye'nin ucuz iş gücü, vergi ve üretim avantajlarını değerlendirmek için adeta sıraya giriyor.

Bu tablo, "Suriye'nin yeniden inşası" adı altında nelerin üstünün örtülmeye çalışıldığını gösteriyor. Emperyalist hegemonya ve nüfuz alanları mücadelesi için yıkıma uğratılan Suriye, şimdi de sermaye sınıfı için ucuz iş gücü ve sınırsız sömürü fırsatı olarak kapitalizmin azgın dişlerinin arasına atılıyor. En açgözlü olanlar, Suriye halkının içine düştüğü durumdan hızla faydalanmak için rotalarını bu ülkeye çeviriyorlar.

Bu yalnızca Suriyeli ve Halepli işçinin sorunu değildir. Türkiye'deki tekstil işçisinin de sorunudur. Çünkü kapitalistler işçiyi milliyetine göre değil, ne kadar sömürebildiğine göre değerlendirir. Türkiye'de açlık sınırının altında kalan ücretler yüksek geldiğinde fabrika Suriye'ye taşınabilir. Suriye'de ücretler yükseldiğinde başka bir ucuz emek havzasına rota çevrilir.

Sermayenin sınırları yoktur! Yeter ki daha fazla sömürebilsin, daha fazla kâr edebilsin...

İşte kapitalizmin "barış" dediği şeyin sınıfsal yüzü budur. Savaşın ardından sermaye fabrikalar, OSB'ler, enerji yatırımları ve ticaret ağlarıyla bölgeye giriyor. Yıkılan şehirlerin, işsizliğin ve yoksulluğun ortasında kapitalist patronlar yeni pazarlar ve ucuz emek arıyor. Bu düzende barış ancak sermayenin sömürüsü altında kendine yer bulabiliyor.

Türkiyeli kapitalistlerin Suriye'de ucuz emek için sıraya girmesi

karşısında yapılması gereken, işçilerin birbirleriyle rekabet etmesi değil; patronların sınır tanımayan sömürüsüne karşı işçilerin tüm sınırları aşan dayanışması ve örgütlü mücadelesidir.

Çünkü kapitalist patron için Halepli işçi de Türkiyeli işçi de aynıdır! Kâr varsa, kasalar doluyorsa, sermayeleri büyüyorsa, işçinin hangi dine, hangi millete, hangi coğrafyaya ait olduğu önemli değildir! Ve bu düzen değişmediği sürece sermaye, sömüreceği yeni işçileri bulmaya devam edecektir.

İş cinayetleri kader değil, sermaye düzeninin sonucudur

Ankara'nın Nallıhan ilçesine bağlı Çayırhan Mahallesi'ndeki maden ocağında göçük yaşandı. Bir işçi daha iş cinayetinin kurbanı oldu. Erdi Kahveci yaşamdan koparıldı. Her gün en az beş işçi, her yıl yaklaşık iki bin işçi iş cinayetlerinde can veriyor.

İşçilerin hayatını hiçe sayıyorlar. Katliama dönüşen iş cinayetlerine kaza diyorlar. "Fıtrat" diyorlar, "kader" diyorlar. Tüm bu yalanları, patronların ölüm düzeni sürsün diye söylüyorlar. Oysa Soma'dan Ermenek'e, Amasra'dan İliç'e, Çayırhan'a kadar yaşanan işçi ölümleri kader değildir.

Patronlar insan kanıyla palazlanıyorlar. Ağır ve uzun çalışma koşulları nedeniyle her gün işçiler canlarından oluyorlar. İşçilerin evlerine ölüm acısı çöküyor. İş güvenliği önlemleri alınmadığı için kitlesel işçi katliamları yaşanıyor. Ölümlerin üzeri ise kader ve fitrat yalanlarıyla örtülüyor.

Dünyada iş cinayetleri ve meslek hastalıkları nedeniyle her yıl yaklaşık 2,5 milyon işçi yaşamını yitiriyor. Kapitalistler sermayelerini işçilerin döktüğü kan üzerinden büyütüyorlar. AKP iktidarı, yüz bin çalışan başına düşen ölümlü iş kazalarında Türkiye'yi Avrupa'da birinci, dünyada ise on üçüncü

sıraya taşıdı. İşçi sağlığı ve iş güvenliğini hiçe saydı. İşçi katili patronların daha fazla kâr etmesini sağlamak ise varlık nedeniydi. İşçilerin taleplerini görmezden geldi, patronların her talebini yerine getirmek için mesai yaptı.

İşçi sınıfı Tuzla tersanelerinde, Davutpaşa'da, Ostim'de, Soma'da, Kozlu'da, Karadon'da, Ermenek'te, Esenyurt'ta, Torunlar'da canından olurken, AKP iktidarı işçi katillerinin elini soğutmadı. Güvencesiz çalışma saldırısının önünü açtı.

İşçilerin ihtiyacı, iş cinayetlerinin yaşanmadığı bir ülkedir. "Bu işin fitratında ölüm var" anlayışının ortadan kalkmasıdır.

Bunun için yapılması gereken, işçi ve emekçileri açlığa ve sefaletle sürükleyen sermaye devletine karşı mücadele etmektir. Sermaye düzeninin önümüze koyduğu "ya güvencesiz koşullarda çalış ya da öl" ikilemine karşı çıkmaktır.

Artık katliam halini almış bulunan iş cinayetleri, azgın sömürü koşullarından ve güvencesiz çalışmadan kaynaklanıyor. İş cinayetlerinin kader olmadığını biliyoruz. İşçilerin canının patronların kârından daha değerli olduğu bir düzen için mücadele etmemiz gerekiyor.

Sarayın kendi bahçesine operasyonları çürümenin kanıtıdır!

Saray rejimi iktidarını ayakta tutabilmek için yargı sopasını uzun süredir etkili bir silah olarak kullanıyor. Ismarlama operasyonlar, gözaltılar, tutuklamalar ile kendinden olmayan her kesimi hedef haline getiriyor. İlerici ve devrimci güçlerden hak arayan sendikacılara, sanatçılara, komedyenlerden sokakta düşüncesini açıklayan insanlara kadar toplumun hemen her kesimini baskı ve zorbalıkla hizaya çekmeye çalışıyor.

Son günlerde ise Saray'ın çöplüğünde eşelenen, topluma dayatılan gerici-kirli atmosferin medyadaki tetikçiliğini yapan kimi gazeteciler ve AKP'nin kendi mahallesindeki cemaatler de bu operasyonların hedefi olmaya başladı. Mehmet Akif Ersoylardan Cem Küçüklerle oradan Süleymancılara uzanan operasyon ve tutuklamalarla birlikte bunların nedenleri de çokça tartışma konusu oldu.

Ne olmuştu da artık hemen herkesin kabul ettiği "bağımlı" ve "tarafli" yargı, AKP'nin kendi bahçesine ulaşmıştı? Yoksa AKP iktidarı geçmişe bir sünger çekiyor, işlerin çok rayından çıktığını düşünerek temiz bir sayfa mı açıyordu? Moda tabirle bir arınma sürecine mi giriyordu?

Tabii ki hayır! Ne geçmişin üstü kapatılmış birkaç cinayetini araştırmak ve sorumlularını bulmak ne de yakın zamanda gerçekleşen cemaat ve tetikçi gazeteci tutuklamaları bir "arınma"dır. Bu girişimlerin bir yanında, toplumun büyük çoğunluğunun hiçbir güveninin kalmadığı AKP yargısını cilalama çabası, diğer yanında ise gündemi istediği biçimde yönlendirme hesabı vardır.

Artık gırtlığına kadar çamurun içine batmış olanları, işi bitince ıskartaya çıkarmak ve bu yolla yapılacak propaganda ile yeni bir algı yaratmak, bu düzenin

mayasında vardır. Dahası, gerici-kirli hedef ve çıkarları için çöpe atılanların yerine daha sadık, daha güvenilir yeni askerler yerleştirmek, vazgeçilmez bir AKP taktiğidir.

Bir bütün olarak Saray rejimi öylesi bir kirliliğin içindedir ki, kıyısında köşesinde duran herkesin sicili bir hayli kabarıktır. Mevcut burjuva yasaların kriterlerine göre bile bu kişilerin hemen hepsi için bir haklı bir tutuklama gerekçesi bulunabilir. Bir suç şebekesinin içinde çıkar çatışmaları, birbirinin ayağına basmalar, denklem dışına çıkartmalar hep yaşanır.

Saray rejiminin artık kendi muhaliflerini değil aynı zamanda kendi çevresindeki döküntüleri de hedef alması, kimi cemaat ve vakıflara yönelmesi tam da bu anlama gelmekte, yolu düzlemek, yenilerine yer açmak ve işi biteni çöpe atmak olarak okunmalıdır. AKP'li yılların büyük katkısıyla devasa servetlere ulaşmış cemaatlerin servetlerine ara sıra çökmek ise işin "adabından"dır.

Saray'da değişen bir şey yok. Tam tersine, topluma dayatılan boğuculuğu daha da koyulaştırmak için artık daha fazlasını istiyor ve içeriden dışarıya taşan pisliğin üzerini biraz da böyle örtbileceğini düşünüyor.

Çıkarları çatışan ve torpili daha büyük olan, diğerinin kafasını eziyor. AKP'nin topluma dayattığı kurallar artık gizlenemez bir biçimde kendi içinde de uygulanıyor.

Bu bir arınma değil, rejimin kendini yeniden tahkim etme çabasıdır. Çöpe atılanların yerine yenileri konulurken pisliğin üzeri de propaganda ile örtülmeye çalışılıyor. Ama bu düzenin çürümürmüşlüğü artık kendi duvarlarını da aşıyor.

Alka Halı işçileri tazminatlarını istiyor

Antep'te Alka Halı işçileri gasp edilen tazminatları için 21 Ağustos günü fabrika önünde eylem yaparak "Haklarımızı istiyoruz! Tazminat gaspına son" dedi.

Yıllardır maaşlarını gecikmeli olarak alan, baskı, mobbing, keyfi işten çıkarma ile karşı karşıya kalan Alka Halı işçileri tazminatlarının gaspına karşı eyleme geçti.

BİRTEK-SEN ise Alka Halı

işçilerinin haklarının ödenmesi, tutuklu sendikacıların serbest bırakılması ve göçmen işçilere yönelik şiddetin son bulması talebiyle 28 Haziran günü Balıklı Meydanı'nda basın açıklaması yaptı.

Açıklamada Bağımsız Maden-İş Genel Başkanı Gökay Çakır ile Örgütlenme Uzmanı Başaran Aksu'nun tutuklanmasına tepki gösterildi.

Pannelsan'da direniş baskı ve engellemelere rağmen sürüyor

Ankara Polatlı'da bulunan Pannelsan fabrikasında Birleşik Metal-İş Sendikası'na üye oldukları için işten atılan işçilerin sendikal baskıların son bulması, sendikal hakların tanınması ve işten atılanların geri alınması talebiyle başlattıkları direniş tüm baskı ve engellemelere rağmen bir ayı geride bıraktı.

Pannelsan kapitalisti direniş alanına tır ve kamyonları çekerek baskılarını sürdürürken Pannelsan işçileri ise "Baskı ve engellemeler, bizi haklı mücadelemizden alıkoyamaz. Sendikal haklarımız, işimiz, aşımız için omuz omuza direnmeye devam edeceğiz!" diyor.

Sınıf hareketinden kısa kısa...

Mersin Limanı, Van Büyükşehir Belediyesi, AKSA Bursagaz, BBKA Storex, Pannelsan işçilerinin direnişleri, Tüvtürk, Hödlmayr Lojistik işçilerinin grevleri devam ediyor.

Şişli Belediyesi'nde işten atmalara karşı direnen işçiler 2500 gün sonra iş başı yaptılar.

DİSK Limter-İş Sendikası, ESP'lilerin ve sendikacıların tutsaklığının 200. günü olan 21 Ağustos'ta basın açıklaması yaptı.

Dev Turizm-İş üyesi Melek Hotels Moda işçileri, 13 aydır ödenmeyen ücretleri, tazminatları ve sosyal hakları için 20 Ağustos günü otelin önünde eylem yaptı.

Dilovası İşçi Katliamı Aileleri 19 Ağustos günü Gebze Adliyesi önünde "katliamda sorumlu olan tüm kamu görevlilerinin yargılanması ve tüm sorumluların cezalandırılması" talebini yineledi.

Tüm Otel ve Turizm İşçileri Sendikası (OTİS), 18 Ağustos günü Afyon'daki KYK yurtlarında çalışan işçilere yönelik baskı, sürgün ve işten çıkarmalara karşı basın açıklaması yaptı.

Ağaç A.Ş. işçileri direnişlerinin 117., açlık grevinin 14. gününde İBB Danışmanı ile gerçekleştirilen görüşmenin ardından yaptıkları açıklamada açlık grevine ara verdiklerini ve haklarını alıp işe iade edilene kadar direnişe devam edeceklerini duyurdu.

Bursagaz direnişinin 70. günü olan 18 Ağustos'ta DİSK/Enerji-Sen İstanbul'da Aksa Genel Merkezi'nin önünde eylem yaptı.

Kenze işçisi Kader, 18 Ağustos'ta Diyarbakır Dağkapı Meydanı'nda açıklama yaparak haklarını istedi.

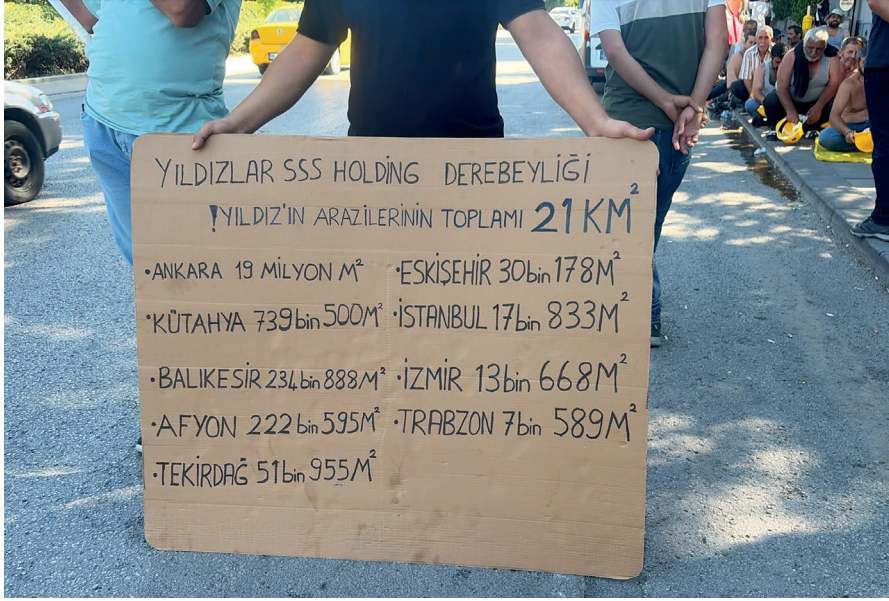
İzBB bünyesindeki modüler tuvaletlerde çalışan taşeron işçileri 17 Ağustos'ta yaptıkları eylemle taşeron köleliğine tepki gösterdi.

Yenişehir Meyra Madencilik'te çalışan DİSK/Dev Maden-Sen üyesi işçiler 17 Ağustos günü düzenledikleri eylemde "çevre katliamının faturası işçilere ödetilemez" dedi.

Bodrum'da Xuma Beach işletmesi çalışanları, ağır çalışma koşulları ve ödenmeyen ücretleri için 22 Ağustos günü iş bıraktı.

Volgo-Don 5021 gemisinde çalışan, 4 aydır ödenmeyen ücretleri için fiili greve çıkan işçilerin 28 Ağustos günü talepleri kabul edildi.

İstanbul Finans Merkezi şantiyesinde Dev Yapı-İş ve İnşaat-İş üyesi işçiler direnişlerinin sonucunda ödenmeyen ücretlerini aldı. Sakarya Emniyet Müdürlüğü şantiyesinde çalışan İnşaat-İş üyesi işçiler, 3 aydır ödenmeyen ücretleri için 25 Ağustos günü binanın çatısında eylem yaptı.

Sırtını AKP'ye yaslayan Yıldızlar derebeyliği!

Yıldızlar SSS Holding'in zenginliği, maden işçilerinin türlü baskı ve zorbalığa karşı sürdürdükleri hak arama eylemleri sırasında gündeme gelen konulardan biri oldu. Madencilik, seramik, enerji ve hizmet sektörlerinde bir sömürü krallığı kuran Yıldızlar'ın aynı zamanda gayrimenkul zengini olduğu da ortaya çıktı. Ankara, Kütahya, Balıkesir, Afyonkarahisar, Tekirdağ, Eskişehir, İstanbul, İzmir ve Trabzon'da toplam 21 km² büyüklüğünde arsa ve arazilere sahip olan kapitalist şirket, "zordayım" diyerek binlerce işçinin hakkını ödemekten geri durdu.

Oysa sadece Çeşme'de deniz kıyısındaki 13 bin 197 metrekairelik otel arazisini ya da Ataşehir'deki 11 bin 673 metrekairelik arsasını satsa tüm borçlarını ödeyebilir.

Yıldızlar SSS Holding'e bağlı işletmelerde gerçekleşen eylemlilikler birbirini tetikleyerek, giderek güçlenen direnişlere dönüştü. Maaşını alamayan, tazminatı gasp edilen ya da ücretsiz izinle açlığa mahkûm edilen işçiler birbiri ardına eylem sürecine girdi.

Bağımsız Maden-İş önderliğinde Doruk Maden işçileri üçüncü kez Ankara'ya gelip bakanlıkların ve şirketin kapısına dayandılar. Eti Gümüş işçileriyle birlikte 18 gün boyunca Enerji Bakanlığı önünde bekleyen ve defalarca gözaltına alınan işçiler, kararlı mücadeleleri sayesinde en azından ödemelerin yapılacağına dair bir anlaşma yaptılar.

Sermayenin diktatörlük rejiminden alınan güç!

Yıldızlar derebeyliği, sermaye iktidarının sunduğu sınırsız imkânlarla kuruldu. 2004 yılında Eti Gümüş Kütahya tesislerini özelleştirmeden almasıyla birlikte hızla büyüdü. Stoklarındaki cevherin değerinin ve kasasındaki paranın bile satın alma bedelinin üzerinde olduğu ortaya çıktı.

Şirket 2024'te 44,7 milyon, 2025'te ise 86,5 milyon TL devlet teşviki aldı. Buna rağmen 2022, 2023 ve 2024 yıllarında kurumlar vergisi ödemedi. Devletin elektrik alım garantisi kapsamında her yıl milyarlarca liralık ek ödeme yapacağı ve işçilere ödenen 100 milyon liranın bir kamu bankasından sağlanarak ödenmesi için devletin aracı olduğu da iddialar arasında.

Aileleriyle birlikte on binlerce insanı açlığa terk etme cüretini de AKP'nin dümeninde olduğu bu rejimden buldu. Nasıl olsa direnen işçilere gözaltı ve baskı uygulanıyor, grevler yasaklanıyor, sendikacılar tutuklanıyor, gerçekleri yazan gazeteciler susturuluyor...

Tüm bu zenginliğin, rantın ve teşviklerin üzerinde büyüyen Yıldızlar kapitalisti, en sonunda karşısında maden işçilerinin kararlı direnişini buldu. Devletin imkânları ve iktidarın desteği ile kurulmuş derebeyliği, işçilerin kararlı direnişi sonucunda en azından şimdilik geri adım atmak zorunda kaldı.

Bölgesel asgari ücrete karşı mücadeleye

İşçi ve emekçiler ekonomik krizin tüm faturasını öderken, sermayedarlar ise kârlarını büyütüyor. Emekçiler yoksulluk sınırının altında ücretlerle yaşamlarını idame ettirmeye çalışıyor. Ülkede emekçilerin yüzde 60'ından fazlası asgari ücret ile çalışıyor. İşçi ve emekçiler ev kiralarnı ve ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanıyor. İktidar sermayedarları korumak için her türlü politikayı izliyor. Yaşam ve çalışma koşullarını her geçen gün ağırlaştıran saldırılarla emekçilere yoksulluk ve yoksunluğu dayatıyor.

Böyle bir ortamda işçi sınıfına dönük saldırılara bir yenisi daha eklenmek isteniyor. İktidar şimdi de bölgesel asgari ücret uygulamasına geçmeyi planlıyor. Yoksulluk sınırının altında kalan asgari ücretle yaşamaya çalışan işçi ve emekçiler "bölgesel asgari ücret" adı altında daha düşük ücretlerle çalıştırılmak isteniyor. Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, sermayedarların kârlarını korumak ve güçlendirmek için tüm çabasını ortaya koyuyor. IMF'siz IMF programı büyük bir pervasızlıkla hayata geçiriliyor. Bölgesel asgari ücret tartışmaları ilk kez bugün karşımıza çıkmıyor. TÜSİAD, MÜSİAD gibi sermaye grupları ve tek tek kapitalistler, yıllardır bu uygulamaya geçilmesini istiyor. AKP iktidarı da kendinden önceki iktidarların cesaret edemediği bu saldırı için adeta kamuoyu yoklaması yapıyor.

Bölgesel asgari ücret yasal olmasa da Anadolu'nun değişik yerlerinde, özellikle de tekstil fabrikalarında zaten uygulanıyor. Sendikamızın geçmiş yıllarda açıkladığı asgari ücret raporlarında da bu durum ortaya konuluyor. Mardin, Mersin, Adana, Batman gibi illerde

işçi ve emekçiler fiilen asgari ücretin altında ücret alıyorlar. İktidar asgari ücret uygulamasını yasalaştırarak daha da yaygınlaştırmak, böylece köleliği perçinlemek istiyor.

Bu emek düşmanı saldırıların bu kadar rahat hayata geçirilmesinin nedeni sınıfın örgütsüz, parçalı ve dağınık olmasıdır. İktidar ve sermayedarlar bu durumu fırsata çevirerek her türlü hak gaspına girişiyorlar.

Türk-İş, Hak-İş ve DİSK gibi konfederasyonlar sınıfın yaşadığı sorunlar karşısında hiçbir şey yapmıyor, gelişmeleri izlemek ve açıklama yapmakla yetiniyorlar. Tablo böyle olunca da iktidar ve kapitalistler istediklerini rahatça yapabiliyorlar.

Bizlere dayatılan kölelik koşullarına, haklarımıza ve geleceğimize yönelen saldırılara karşı yapmamız gereken birliğimizi oluşturmak, sermayenin ve iktidarın karşısında durmaktır. Yaşadığımız tüm sorunlar karşısında çalıştığımız fabrikalarda örgütlenme komitelerimizi kuralım. Haklarımıza ve geleceğimize sahip çıkmanın yolu mücadeleyi büyütmekten ve direnmekten geçiyor.

İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!

DEV TEKSTİL İstanbul
Temsilcisi Okan Karaçam

AKP'nin 25 yılı / 2

Devlet iktidarının ele geçirilmesi ve otoriterleşme

Bir önceki sayımızda AKP'nin 2001 krizinin ürünü olarak nasıl iktidara taşındığını, emperyalistlerin tercihleri ile birlikte burjuvazinin toplam ihtiyaçları ve farklı sermaye fraksiyonlarının geçici ittifakı üzerinde nasıl yükseldiğini irdemiştik. Bu sayımızda ise 2008 küresel krizinden 2018'e uzanan dönemi; ittifaklarda yaşanan dönüşümleri, AKP'nin kendi iktidarını inşa çabasını, bunun açık bir rejim mücadelesine dönüşümünü ve tüm bunların toplumsal mücadeleye ilişkin sonuçlarını ele alacağız.

2008 krizi: Modelin ilk çatlağı

2008 küresel finans krizi, AKP'nin ilk dönemine rengini veren "büyüme modeli"nin kırılganlığını açığa çıkardı. Türkiye ekonomisi, yabancı sermaye girişine, dış borçlanmaya ve ucuz krediye bağımlı bir büyüme rotasındaydı. Kriz bu akışı kesintiye uğrattı. 2009'da milli gelir keskin biçimde düştü, işsizlik oranları fırladı. AKP'nin dümenine yerleşmeye çalıştığı burjuva devletin krizden çıkış reçetesi ise öncekilerden farklı olmadı. Kamu kaynaklarının sermayeye peşkeş çekilmesi, kredi genişlemesiyle iç talebin canlı tutulması, inşaat sektörüne dayalı bir "ekonomik büyüme" modeli, krizin çözüm reçetesi olarak servis edildi.

Böylece Türkiye kapitalizmi "sıcak para"ya, kısa vadeli portföy yatırımlarına ve dış borçla finanse edilen inşaat/tüketim genişlemesine vb. daha da bağımlı hale geldi. Bu model kapitalist ekonominin kendi işleyiş yasaları açısından bile sürdürülebilir değildi. Ancak

dünyada paranın ve kredinin görece bol ve ucuz olduğu koşullarda, yani 2009-2013 dönemindeki düşük faiz ve bol likidite ortamında, bu modelin sürdürülmesi AKP'ye geçici bir manevra alanı yarattı. Bu dönemde AKP, ekonomik büyümeyi siyasi meşruiyetinin temel dayanaklarından biri olarak sunmaya başladı.

Ergenekon-Balyoz operasyonları ve rejim krizi

2007-2013 arası dönem, AKP'nin devlet aygıtı içindeki konumunu kalıcılaştırma sürecidir. Bu sürecin gergin ve çatışmalı bir süreç olacağı ise 2008 krizinin öncesinde, 2007 yılında yaşanan "Cumhurbaşkanlığı krizi" ile açığa çıkmıştı. Yapılan erken seçimlerden AKP'nin zaferle ayrılması ve Abdullah Gül'ün Cumhurbaşkanı seçilmesi ile nihayete eren bu ilk çatışmada, "367 krizi", "Cumhuriyet Mitingleri", "27 Nisan e-Muhtırası" gibi olaylar, çatışmanın sadece laiklik/anti-laiklik ekseninde yaşandığına dair bir yanılsama da yaratıyordu. Bu yanılsamanın diğer yüzünde ise

"askeri vesayete karşı demokrasi" tartışmaları vardı. Ümraniye'de bir gecekonduya ele geçirilen el bombaları ile fitili ateşlenen Ergenekon ve onu izleyen Balyoz operasyonları, "askeri vesayetle mücadele" söylemi altında yürütülen hesaplaşmanın başlıca araçları oldu.

AKP'nin, kendini rejimin ana sahibi gören geleneksel kesimlerin tekeli kırarak için yaptığı hamleler, birçok sol görünümüne liberal tarafından da demokratikleşme imkânı olarak görülüp pazarlandı. Oysa yaşanan, esas alanını dış politikada emperyalist hesaplara tam uyumun oluşturduğu düzen içi bir iktidar çatışmasından başka bir şey değildi. Dışarıdan emperyalizmin yol verdiği bu hamlelerin AKP açısından "içerideki" ortağı ise Gülen Cemaati oldu. Amaç, devlet siyasetinde düne kadar belirleyici olan, ancak emperyalizmin bölge politikalarına uyum konusunda zorlanan kesimlerin tasfiyesi ve yerine AKP-Gülen Cemaati ortaklığının merkezinde durduğu

kesimlerin yerleştirilmesi idi. Bu ortaklık AKP'nin devlet aygıtı içindeki konumunu güçlendirirken, aynı zamanda ilerleyen dönemde taraflar arasında yaşanacak iktidar mücadelesinin de zeminini hazırladı.

AKP için Gülen Cemaati ile ittifak sadece dinsel-ideolojik bir yakınlık meselesi değildi. Yargı, emniyet ve MİT içindeki cemaat kadrolaşması, AKP'ye devlet aygıtını yeniden dizayn etme, rakip blokları tasfiye etme kapasitesi sağlıyordu. Daha da önemlisi cemaat, o günün koşullarında AKP için iktidara giden yolu açan ABD emperyalizmi ile kurulan köprüydü. Zira, devlet gücünü tekelinde tutan geleneksel blokun direncini kırmak ve onu dağıtmak her şeyden önce ABD emperyalizminin ihtiyacıydı. Bu kesimin geleneksel refleksleri; Kıbrıs meselesi, Kürt sorunu gibi konulardaki tutumları ABD'nin yeni dönem politikaları için ayak bağı oluşturuyordu. Dolayısıyla AKP, ABD emperyalizmi için bu ayak bağından kurtulmanın, Türk

sermaye devletini kendi hesapları ve çıkarları doğrultusunda yeniden dizayn etmesinin aracıydı.

AKP'nin cemaat ile kurduğu bu ittifakın bir diğer sonucu ise, devlet aygıtının kontrolü sayesinde, hangi sermaye grubunun ihalelere, kredilere, kamu kaynaklarına erişeceğini belirleyen bir güç haline gelmesi oldu. "Yandaş sermaye" kavramı bu dönemde somut bir olgu haline geldi. İnşaat, medya ve enerji sektörlerinde AKP'ye yakın sermaye grupları hızlı bir büyüme sürecine girdiler.

Gezi Direnişi: Sosyal nedenleri olan bir isyan

2013 Haziran'ında patlak veren Gezi Direnişi, burjuva ve liberal yorumlarda genellikle "yaşam tarzı" ya da "kimlik" ekseninde yorumlandı.

Gezi'nin toplumsal tabanı elbette çok bileşenliydi. Yaşanan hızlı mülksüzleşme, otoriterleşen bir devlet karşısında ifade özgürlüğü talebi orta sınıfların direniş içinde daha görünür olmasını da sağlıyordu. Ancak, özellikle 2008 krizi ile birlikte AKP'nin "sessiz devrim"inin işçi sınıfına yıkıcı sonuçları ile dönmesiyle büyüyen sınıfsal hoşnutsuzluğun da patlamasıydı. Gezi Direnişi'nin bastırılma biçimi ise AKP'nin açık bir otoriter rotaya girdiğinin ilk önemli göstergesiydi.

Kürt sorunu: "Çözüm süreci"nin çöküşü ve ittifak değişimi

2009-2015 arası yürütülen "çözüm süreçleri" ise bölgedeki çatışma ortamının sona ermesi, sermaye için yeni bir yatırım ve pazar alanı yaratılması, enerji koridorları ve bölgesel ticaret hatlarının güvenceye alınması gibi emperyalizmin hedefleriyle örtüşüyordu. AKP açısından süreç aynı zamanda Kürt seçmen tabanını genişletme ve başkanlık sistemi için ihtiyaç duyduğu anayasal çoğunluğu sağlama hesabıyla da iç içeydi.

2015 Haziran seçimlerinde HDP'nin barajı aşması, AKP'nin tek başına hükümet kurabilecek çoğunluğu kaybetmesiyle bu siyasi hesap çöktü. Ardından, 7 Haziran-1 Kasım arası dönemde çözüm süreci fiilen sona erdirildi. Kürt illerinde sokağa çıkma yasakları ve yıkımlarla sonuçlanan askeri operasyonlar başladı. IŞİD çetesiyle yol verilerek gerçekleştirilen Suruç

ve 10 Ekim katliamları ise AKP'nin iktidarı kaybetmemek için her şeyi göze aldığını gösteriyordu. "AKP giderse kaos olur" propagandası eşliğinde büyütülen bu kaos ortamında AKP'nin ittifak stratejisi de değişiyordu. Tasfiye edilmeye başlanan Gülen Cemaati yerine MHP'nin yedeklenmesi ile "Cumhur İttifakı"na yöneliyordu.

15 Temmuz ve OHAL: Baskı ve zorbalık aygıtının yeniden inşasında son adım

15 Temmuz 2016 darbe girişimi ve ardından ilan edilen OHAL, devletin yeniden yapılandırılmasında bir dönüm noktası oldu. Cemaat ile AKP arasındaki ittifakın çözülüşü, darbe girişimiyle birlikte topyekûn bir tasfiyeye dönüştü. OHAL kararlarıyla yüz binlerce kamu görevlisi ihraç edildi, binlerce dernek ve kurum kapatıldı, gazeteciler, akademisyenler, muhalif siyasetçiler tutuklandı.

Bu süreç, devletin baskı aygıtının doğrudan yeniden şekillendirilmesi ve AKP-MHP ittifakının denetimine geçirilmesi anlamına geliyordu. Polis ve yargı terörü eşliğinde toplumsal muhalefet sindirilmek, sokak tamamen susturulmak isteniyordu. İşçi sınıfı açısından da bu dönemin somut sonucu; grev erteleme kararlarının OHAL yetkileriyle rutinleşmesi, sendikal örgütlenmenin baskı altına alınması ve toplu sözleşme süreçlerinin fiilen devlet müdahalesine açık hale gelmesi oldu. Ekonomik koşullar her geçen gün ağırlaşmaya devam ederken, işçi sınıfından yükselilecek tepkiler de böylece bastırılıyordu.

2017 anayasa referandumu ve 2018'de yürürlüğe giren "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi", bu on yıllık sürecin kurumsal ayaklarının büyük oranda tamamlanması anlamına geliyordu. Burjuva demokrasislerinin sözde "kuvvetler ayrılığı" ilkesi artık tamamen bir kenara bırakılıyor, burjuva parlamenter mekanizmaların tasfiyesi yürütmede aşırı yoğunlaşmış bir güç lehine büyük ölçüde tamamlanıyordu. AKP açıkça "devleti şirket gibi yönetmek"ten bahsederken, rejimin emperyalizmin ve sermayenin çıkarları doğrultusunda yeniden düzenlenmesi tamamlanıyor, bu dönüşümün hukuki-anayasal

dayanakları oluşturuluyordu.

Elbette AKP tüm bunları yaparken, bir yandan da dinci gerici toplumsal yaşama hâkim kılmanın, Osmanlı'dan kalma yayılmacı heveslerine alan açmanın da gayretinde oldu. Ama, öncelikli belirleyen, her koşulda emperyalizmin ve uluslararası tekellerin sermayenin ihtiyaçları ve yönelimleriydi.

Zorbalığa dayalı rant modelinin zirvesi ve işçi sınıfına bedeli

2010'lu yıllar, Türkiye'de inşaat-rant ekonomisinin zirve dönemidir. Dev altyapı projeleri (3. Köprü, 3. Havalimanı, şehir hastaneleri, otoyollar), kamu-özel ortaklığı (KÖİ) modelleriyle finanse edildi. Bu, AKP'nin yıllarca sürecek garanti ödemelerle özel sermayeye kâr güvencesi verdiği bir mekanizmaydı. Büyüme rakamları bu inşaat patlamasıyla şişirilirken, dış borçlar da aynı hızla büyüdü.

Bu modelin işçi sınıfı için bedeli ise somut ve kanlıydı. 13 Mayıs 2014'te Soma'da 301 madencinin can verdiği katliam, 3. Havalimanı inşaatında, Ermenek'te, Dilovası'nda göz göre göre gelen cinayetler... Sermayenin sırtı sadece yasal düzenlemelerle, teşviklerle sıvazlanmıyor; sonu gelmez kâr hırsı ile gerçekleştirdiği açık cinayetlerin üzeri de "kader", "fitrat" söylemleri ve yargı eliyle örtülüyordu. Bu cinayetler, denetimsiz, taşeronlaştırılmış, kâr hırsıyla iş güvenliği yatırımlarının sistematik olarak ihmal edildiği bir üretim rejiminin doğrudan sonucuydu.

Medya sektöründeki mülkiyet yapısının hızla değişmesi ise yaratılmak istenen itaatkâr ve tepkisiz toplum modelinin önemli adımlarından biriydi. 2007'den itibaren, Sabah-ATV grubunun TMSF eliyle el değiştirip AKP'ye yakın Çalık Holding'e

devredilmesiyle başlayan süreç, 2013 sonrası hızlanarak devam etti. Doğan Grubu'nun büyük bölümünün elden çıkarılması, çok sayıda gazete ve televizyon kanalının yandaş sermaye gruplarının çatısı altında toplanması, sadece bir "basın özgürlüğü" sorunu değildi. Aynı zamanda inşa edilen sermaye birikim modelinin sürdürülmesi için gerekli rızanın üretilmesi hedefini taşıyordu. Kredi, ihale ve kamu kaynağı dağıtım mekanizmalarının siyasi sadakatle iç içe geçtiği bir düzende, medya sermayesi de bu döngünün bir parçası haline geldi. Muhalif basın ise bu dönemde ağır vergi cezaları, reklam ambargoları, gazetecilerin tutuklanması gibi araçlarla sistematik biçimde engellendi.

Ara dönemin bilançosu: "İstikrar"dan "kutuplaşma"ya...

2008-2018 dönemi, AKP'nin devlet üzerindeki tekeli pekiştirdiği, buna karşılık toplumsal muhalefetin sert biçimde bastırıldığı bir dönem oldu. Ekonomik büyüme, giderek artan dış borç ve iç kredi genişlemesiyle "şişirilmiş" bir görünüm kazandı. Bu kırılma, önümüzdeki sayımızda ele alacağımız 2018 kur krizinde patlak verecekti.

Bir sonraki sayıda, bu modelin çöküşünü, işçi sınıfının yaşadığı yoksullaşmayı, 2023 sonrası siyasi tabloyu ve Suriye'den Rusya-Ukrayna savaşına, NATO içindeki konumundan Doğu Akdeniz'e, AKP'nin dış politikadaki manevra arayışını ele alacağız.

Arjantin'de emekçiler sosyal yıkıma karşı direniyor

Arjantin Kasım 2023'ten beri Javier Milei adlı bir faşist tarafından yönetiliyor. İşçi ve emekçilere düşmanlığını gizleme gereği dahi duymayan Milei, Epsteinci Donald Trump'a yakın olduğu kadar soykırımcı Netanyahu'nun da hayranıdır.

Bu faşistin başa geçebilmesinin temel nedeni, Arjantin ekonomisinin yüzde 200'lere ulaşan enflasyon batağına saplanması oldu. İşçi sınıfı ve emekçiler ile ilerici-devrimci güçlerin mücadelesi gidişatı değiştirmeye yetemediği için Milei'nin yolu açıldı. Zira kitlelerin mücadelesi köklü dönüşümler yapabilecek devrimci bir alternatif geliştiremedi. Diğer düzen partileri ise halk nezdinde yıpranmıştı. Ancak enflasyonu düşürme vaadine kanarak Milei'yi seçenler yağmurdan kaçarken doluya tutuldular. Çünkü enflasyonu düşürmek için alınan her tedbirin faturası geniş işçi ve emekçi kitlelere ödettiler.

Arjantinli kapitalistlerin bu azgın temsilcisi, seçim döneminde elinde elektrikli bir testere ile meydanlara çıktı ve "gereksiz masrafları" keseceğini vaat ederek

oy topladı. İlk yaptığı şeylerden biri eğitim, sağlık, kültür ve çevre gibi bakanlıkları kapatmak oldu. On binlerce kişinin çalışma ile bağıni bir "testere vuruşu"yla kesti.

Neoliberal politikalar izleyen tüm kapitalist hükümetlerin ilk hedefi çalışanların reel gelirini düşürmek olur. Türkiye'de Erdoğan-Bahçeli rejiminin asgari ücreti açlık sınırının altına çekmesi gibi, Milei rejimi de Arjantinli işçi ve emekçilerin reel gelirini dramatik bir şekilde düşürdü. Sosyal harcamaları "gereksiz" masraf sayan neoliberal zihniyet sağlığı ve eğitimi paralı hale getirdi. Bunlara temel gıda maddeleri, barınma, ulaşım gibi diğer temel ihtiyaçlara zamlar eklendi.

Böylece işçi sınıfı ve emekçilerin reel gelirlerinde yüzde 40'ları aşan kayıplar yaşandı. On milyonlarca emekçi sefalet çukuruna itildi. Toplumun önemli bir çoğunluğu borçlanarak hayatını sürdürmeye mahkum edildi. Gıda ve fatura için borçlanma oranı o kadar arttı ki, "borçlu aileler" artık eylem alanlarına çıkıp saldırı politikalarını protesto ediyorlar.

Aşırı sağcı hükümetin saldırısı ekonomik kayıpların çok ötesine geçti. Onaylanan "Çalışma Reformu Paketi", işçi ve emekçilere dönük kapsamlı bir saldırıdır. Bu saldırı ile kritik sektörlerde grev yapma hakkı büyük ölçüde kısıtlandı. Günlük çalışma süresinin 8 saatten 12 saate çıkarılmasının önü açıldı. Şirketlerin kıdem tazminatı yükümlülükleri düşürülüp deneme süreleri uzatılarak işten çıkarmalar kolaylaştırıldı. İşçilerin haksız fesih durumlarında işverenlere dava açmalarına sınırlamalar getirildi.

Mücadele deneyimi zengin olan Arjantin işçi sınıfı elbette bu saldırıları sessizce sineye çekmedi. Bu pervasız saldırganlığa karşı dört kez genel greve çıkan işçi sınıfı, kapitalistlerin azgın temsilcisi Milei rejimiyle kavgaya tutuştu. Bu süreçte birçok sokak eylemi gerçekleştirildi. Yolları bloke eden emekçiler, saldırıların geri çekilmesini talep ettiler.

Hakkını arayan maden işçilerine polisini saldırtan saray rejimi gibi, aşırı sağcı Milei de emekçilerin mücadelesini zorbalıkla karşıladı. İşçi ve emekçilerin üzerine kolluk

kuvvetlerini sürdü. Polisin tazyikli su, gaz ve coplu saldırılarına karşılık veren işçi ve emekçiler, duruşlarıyla eylem yapmanın, hak aramanın, emekçi düşmanı politikalara karşı direnmenin meşru olduğunu gösterdiler.

Trump, Erdoğan, Netanyahu gibi sermaye temsilcilerinden biri olan Milei, saldırganlıkta ısrar ediyor. Kapitalizmin kriz dönemlerinin öne çıkardığı bu azgın tiplere geri adım attırmak için kararlı, kitlesel ve uzun soluklu mücadelelerin örgütlenmesi gerekiyor. Hakkını arayan emekçilere ve muhaliflere saldırıda sınır tanımayan bu rejimlerle baş etmenin tek yolu, kararlı bir sınıf kavgasına hazırlanmak ve örgütlü mücadeleyi yükseltmektir.

Milei emekçilerin boğazını sıkı politikalarda ısrar ediyor. İşçi sınıfı ve emekçiler ise kararlılıkla direniyorlar. Daha önce birçok devlet başkanını kovan Arjantinli işçi ve emekçiler, Milei gibi bir faşiste de uzun süre katlanmayacaklarını ortaya koyuyorlar.

Kadınlara “destek” adı altında yoksulluk ve güvencesizlik

AKP'nin 25. Yıl Vizyon Belgesi'nde “Güçlü Türkiye” için kadınların desteğini alma vurgusu öne çıktı. Kurulduğu andan itibaren kadınlara yönelik düşmanlığını çeşitli demagoji ve manipülasyonlarla gizlemeye çalışan iktidar, 25. yıl vesilesiyle bir kez daha kadınlar için neler yaptığını anlatma yüzüzlüğünü gösterdi. “Aile Yılı” gibi programlarla daha fazla kadını istihdama kazandırmakla, çocuklar ve gençler için destek programları uygulamakla, yoksul ailelere yardım etmekle övündüler.

Oysa veriler, kadınların ve emekçi ailelerin giderek daha fazla yoksullaştığını, daha kötü koşullarda yaşadığını, güvencesiz çalıştığını ya da işsiz kaldığını, ihtiyaçlarını karşılayamayacak hale geldiğini gösteriyor.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Işıkhan, “dezavantajlı” olarak tanımladığı kadın ve gençlerin işgücüne katılımını teşvik etmek için 2025 yılında 435,6 milyar TL, 2026'nın ilk beş ayında ise 180,8 milyar TL destek sağladıklarını açıkladı. Ancak bu teşviklerin sermayedarları daha da zenginleştirmekten başka ne işe

yaradığı kuşku. Türkiye, OECD ülkeleri içerisinde kadınların iş gücüne katılımında son sıralarda yer alırken, kadın işsizliği de yüksek seviyesini koruyor. Üstelik kadın istihdamındaki gerileme bakanlık verilerine de yansıyor. Kadın istihdam oranı Haziran 2025'te yüzde 32,1 iken Haziran 2026'da yüzde 32'ye düştü. Buna rağmen bakanlık bu durumu övünç kaynağı yapıyor.

“Aile Yılı” ile birlikte “kadınlar hem evde çalışabilecek hem de çocuklarına bakabilecek” denilerek pazarlanan esnek ve güvencesiz çalışma biçimleri ise kadınları geleceksizliğe itiyor. Kısa süreli, düşük ücretli ve çoğu zaman yalnızca sağlık sigortasının karşılandığı işlerde pek çok kadın çalışmak zorunda kalıyor. Kayıt dışı çalışma da en çok kadınları etkiliyor. Güncel verilere göre 2 milyon 804 bin kadın kayıt dışı çalışıyor.

Kadınları çalışma yaşamının dışında tutan en önemli nedenlerden biri de bakım yükü. Yeterli sayıda, ücretsiz ve nitelikli kreş olmadığı için pek çok kadın çalışmıyor. Evinde üç yaşından küçük çocuk bulunan kadınların yüzde 73'ü çalışamazken,

aynı durumdaki erkeklerde bu oran yüzde 10'da kalıyor. Çocuk bakımı, ev işleri ve diğer bakım sorumluluklarının kadınların omuzlarına yüklenmesi, kadınları çalışma yaşamından uzaklaştırmaya devam ediyor.

Ev içi sorumluluk dayatmasıyla çalışamayan, iş bulamayan ya da güvencesiz işlerde çalışmak zorunda kalan kadınlar giderek daha fazla yoksullaşıyor. Aileleriyle birlikte sağlıksız ve yaşanamayacak koşullardaki konutlarda yaşamaya çalışıyorlar. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı verilerine göre 2026'nın ilk yarısında 16 bin 77 konut “oturulamayacak” derecede eski, bakımsız ve sağlıksız olarak kayıtlara geçti. Artan kiralarda emekçi kadınların yaşamını daha da zorlaştırıyor. Şiddet gören pek çok kadın ise ekonomik nedenlerle evini terk edemiyor ve şiddet gördüğü ortamda yaşamaya mahkûm kalıyor. Kadınların yaşadığı derin yoksulluk, sosyal yardımlara artan bağımlılıkta da kendisini gösteriyor. Pek çok kadın ailesinin aç kalmaması, çocuğunun okula gidebilmesi için sosyal yardım peşinde koşuyor. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın verilerine göre, “Türk Aile Destek”

programı kapsamında 2017'den 2026'ya kadar 11,2 milyon haneye ulaşılmış. Övünçle aktarılan bu rakamlar emekçilerin nasıl bir yoksulluk içine düşürüldüğünün itirafı oluyor.

İktidar bir yandan kadınlara daha fazla çocuk doğurma çağrısı yapıyor, doğum oranlarının düşmesinden yakınıyor. “Ailenin kutsallığı” sürekli öne çıkarılıyor. Ancak pek çok çocuk okula aç gidiyor, eğitimini yarıda bırakma tehdidiyle karşı karşıya kalıyor.

Anneler çocukları için parlak bir gelecek düşlerken pek çok çocuk okulu bırakmak zorunda kalıyor. Çocuk işçiliği giderek yaygınlaşıyor. MESEM'lerde güvencesiz ve kölece çalışma koşullarına mahkûm edilen çocuklar iş cinayetlerinde yaşamını yitiriyor. Eğitimine devam edemeyen, sosyal ve kültürel olarak kendisini geliştirme olanağından yoksun bırakılan gençlerin sayısı artıyor. DİSK-AR'ın 2026 yılı ilk çeyrek verilerine göre, 15-24 yaş arasındaki her dört gençten biri ne eğitimde ne de istihdamda bulunuyor.

Bütün bu tablo, işçi ve emekçi kadınların ve onların çocuklarının içinde bulunduğu yaşam koşullarını açıkça gösteriyor. Emekçi kadınları “dezavantajlı” ilan eden bu düzen, ardından da sözde destek programlarıyla onları kurtardığını iddia ediyor. Oysa yaptığı çok açık: Kadınların ikinci konumundan yararlanarak bakım yükünü onların omuzlarına bırakıyor, kadınları ucuz ve esnek işgücü olarak kullanıyor. Bir yandan da kadınları ve ailelerini yardıma, sadakaya muhtaç hale getiriyor.

İktidarın “başarı” diye sunduğu tablo, kadınların giderek büyüyen yoksulluğunun ve güvencesizliğinin tablosudur. Yaşamları çalınan kadınların, kendilerine biçilen “dezavantajlı” rolü reddetmeye ve yaşamın da mücadelenin de asli öznesi olduğunu daha güçlü biçimde ortaya koymaya ihtiyacı var.

İpek Bozkurt

Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu B-6 Koşuşu

Barış için savaşmayı bilmek!..

Barış sadece iyi dileklerle elde edilecek bir şey değildir. Barışa adanan bir gün olarak 1 Eylül de, yalnızca savaşların sona ermesi için iyi dileklerin ifade edildiği bir gün olmanın çok ötesindedir. Tarih, savaşların hangi koşullarda ortaya çıktığını, bu savaşların bedelini kimlerin ödediğini ve barışın hangi toplumsal güçlerin mücadelesiyle kazanılabileceğini bize anlatır. 1 Eylül'ün anlamını kavrayabilmek için onu ortaya çıkaran tarihsel koşullara bakmak gerekir.

20. yüzyılın başı, kapitalist devletler arasındaki rekabetin dünya ölçeğinde keskinleştiği bir dönemdi. Sanayileşen, sermaye birikimini büyüten emperyalist devletler, yeni pazarlar, hammadde kaynakları, sömürgeler ve nüfuz alanları için birbirleriyle yarışıyorlardı. Sermayenin büyüme ihtiyacı, devletlerin ekonomik ve siyasi çıkarları için rekabet keskinleşirken, bu mücadele 1914'te birinci emperyalist paylaşım savaşına yol açtı.

Milyonlarca işçi ve emekçi tekellerin çıkarları uğruna cephelere gönderildi. Egemen sınıflar arasındaki bu paylaşım kavgasında milyonlarca insan öldü. Savaş can kayıplarının yanı sıra açlık, yoksulluk, salgın hastalıklar ve büyük bir toplumsal yıkım getirdi.

Fakat bu emperyalist paylaşım savaşı aynı zamanda işçi sınıfının savaşlara karşı tarihsel tepkisini de büyüttü. Farklı ülkelerin işçilerini birbirine düşman etmeye çalışan propagandaya rağmen, işçi hareketleri içinde savaş karşıtı ve enternasyonalist düşünceler güç kazandı. Rusya'da işçi sınıfı tam da barış talebini sahiplenerek kendi iktidarını kurdu. Birinci Dünya Savaşı'nın sona ermesinin önünü açtı.

Savaşın sona ermesinin ardından da kapitalist sistemin çelişkileri ortadan kalkmadı. Aksine, ekonomik kriz ve siyasi gerilimler devam etti. Faşizmin yükselişi ve emperyalist rekabet yeni bir savaşın daha koşullarını hazırladı.

1 Eylül 1939'da Nazi Almanyası Polonya'ya saldırdı. Bu saldırı, İkinci Dünya Savaşı'nın Avrupa'daki başlangıcı oldu. Faşizmin işgal politikaları milyonlarca insanın ölümüne, kentlerin yok edilmesine ve halkların zorla yerinden edilmesine neden oldu. Milyonlarca sivilere yönelik sistematik katliamlar gerçekleştirildi.

İkinci emperyalist paylaşım savaşı insanlık tarihinin en büyük felaketlerinden biri olarak geride kaldığında, dünya harabeye dönmüştü. On milyonlarca insan

yaşamını yitirmişti. 1945'te savaşın son aşamasında ABD'nin Hiroşima ve Nagazaki'ye attığı atom bombaları ise savaşın ulaştığı yıkıcı boyutu gözler önüne serdi. Artık dünyanın insanlığın yok edilebileceği bir silaha sahip olduğu ortaya çıkmıştı.

Emperyalist paylaşım savaşlarının sonrasında barış talebi daha güçlü biçimde yükseldi. 1949'da farklı ülkelerden barış savunucuları, sendikacılar, aydınlar ve siyasal hareketler savaşlara karşı uluslararası bir mücadele geliştirmeye çalıştılar. 1 Eylül Dünya Barış Günü, özellikle sosyalist ülkelerde ve uluslararası sol hareket içerisinde savaş karşıtı mücadelenin önemli sembollerinden biri haline geldi.

Bugün de dünyada süren savaşlar büyük yıkımlara yol açıyor. Sistemin çözilemeyen sorunları dünyayı yeni bir emperyalist savaşa doğru sürüklüyor. Böyle bir dönemde emperyalist yayılcılığa, silahlanmaya ve militarizme karşı durarak barış talebine sahip çıkmak büyük bir önem taşıyor. Ancak gerçek bir barışın, savaşların esas kaynağı olan bu baskı ve sömürü düzenine karşı mücadelelerle kazanılabileceğini ve esas mücadelenin kapitalist düzeni hedeflemesi gerektiğini unutmamak gerekiyor.

Bugün de dünyada süren savaşlar büyük yıkımlara yol açıyor. Sistemin çözilemeyen sorunları dünyayı yeni bir emperyalist savaşa doğru sürüklüyor. Böyle bir dönemde emperyalist yayılcılığa, silahlanmaya ve militarizme karşı durarak barış talebine sahip çıkmak büyük bir önem taşıyor. Ancak gerçek bir barışın, savaşların esas kaynağı olan bu baskı ve sömürü düzenine karşı mücadelelerle kazanılabileceğini ve esas mücadelenin kapitalist düzeni hedeflemesi gerektiğini unutmamak gerekiyor.

Darbeden kültürel kuşatmaya...

12 Eylül askeri faşist darbesi, Türkiye’de işçi sınıfı ve emekçilerin ekonomik ve siyasi haklarına, yükselen sınıf hareketine ve devrimci mücadeleye yönelik kanlı bir saldırıydı. Burjuvazinin düzenini korumak için başvurduğu bu darbe, sermaye sınıfının iktidarını sürdürmek söz konusu olduğunda ne kadar insanlık dışı yöntemlere başvurabileceğini gösterdi. Binlerce insan işkenceden geçirildi, tutuklandı, infaz edildi. Ancak 12 Eylül’ün saldırısı bunlarla sınırlı değildi. Darbe, toplumsal olan ne varsa hedef aldı. Özel mülkiyete ve sömürüye dayalı düzenin bireyci kültürünü egemen kılmak için kültürel bir saldırıya da devreye soktu. Bireycilik, ahlaki ve etik dejenerasyon, milliyetçi-şovenizm ve dinci gericilikle yoğrulmuş bu kültürel saldırı, toplumu yeniden biçimlendirme çabasının temel ayaklarından biri oldu.

Sermayenin çıkarları doğrultusunda toplumcu ve devrimci kültür-sanat birikimi ile dayanışma kültürü de hedef alındı. Toplumsal hafıza yok edilmeye çalışıldı. Sanat ve edebiyat, toplumcu gerçekçilikten, kolektif düşünceden, kültür ve sanatın özgürleştirici ve muhalif damarından uzaklaştırılmak istendi.

“Maddi üretim araçlarını elinde bulunduran sınıf, aynı zamanda zihinsel üretimin araçlarını da kendi denetimi altında tutar.” diyor Marx. Zihinsel, kültürel ve sanatsal üretimi sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda biçimlendirmek için darbe önemli bir fırsattı. Siyasal örgütlülüğün ezildiği, sendikaların etkisizleştirildiği ve ilerici aydınların hapsedildiği koşullarda kültürel alan da sermaye ve devletin müdahalesine daha da açık hale geldi.

Oysa 12 Eylül öncesinde, toplumsal mücadelenin etkisiyle devrimci sanat, fabrikalarda grev yapan işçilerin, tarlalarda sömürüye karşı direnen köylülerin ve meydanlarda özgürlük isteyen gençlerin ortak sesiydi. Topraklarından kopup fabrikalar arasına sıkışan insanların, kent yoksullarının isyanını ve özlemlerini taşıyordu. Müzikten baleye, resimden sinemaya, öykü ve romandan tiyatroya kadar sanatın farklı alanlarında işçi ve emekçilerin, kadınların ve gençlerin hayatlarını, özlemlerini ve mücadelelerini anlatan eserler üretiliyordu. Emekçiler, hak arama mücadelesini büyütürken sisteme eleştirel bir gözle bakmayı öğreniyor, kendisi gibi zincirlerinden başka kaybedecek bir

şeyi olmayanlarla bağ kuruyordu.

Darbe sırasında ve sıkıyönetim mahkemelerinde devrimci aydınlar, yazarlar, sanatçılar, sinemacılar ve müzisyenler tutsak edildi. Kitaplar, albümler yakıldı, tablolara el konuldu, sahneler kapatıldı, sinema filmleri yasaklandı. Sansür ve yasaklar uzun yıllar devam etti.

Ancak amaç yalnızca mevcut eserleri ortadan kaldırmak değildi. Asıl hedef, yeni bir toplumcu kültürün ve mücadele kuşaklarının ortaya çıkmasını engellemekti. Geçmiş mücadelelerin hafızası silinirken, onların yerine bireycilik, rekabet, tüketim ve apolitizm yerleştirilmeye çalışıldı. Toplumun yerine birey, dayanışmanın yerine rekabet, ortak kurtuluş fikrinin yerine kişisel çıkış arayışları geçirilmek istendi.

Kültür ve sanat alanında zorbalıkla yaratılan boşluk sermaye-devlet iş birliğiyle düzen tarafından doldurulmaya çalışıldı. Sorgulayan ve eleştiren sanatın yerine itaatkârlık, toplumcu yönünün yerine bireycilik konuldu. İşçi sınıfının bilincini bulandırmak ve toplumsal mücadeleden uzaklaştırmak için tüketim kültürünü ve bireysel hazları öne çıkaran popüler kültür

giderek daha fazla alan kazandı.

Toplumsal çelişkileri ve sınıf mücadelesini anlatan eserlerin yerini bireysel bunalımlar, yalnızlık ve çaresizlik anlatıları aldı. Sömürünün toplumsal nedenleri görünmezleştirilirken, yaşanan sorunların kaynağı bireyin kendisinde aranır hale geldi.

Böylece 12 Eylül’ün siyasal ve kültürel saldırısı birbirini tamamladı. Örgütlü işçi sınıfını ve devrimci hareketi ezmek kadar, onların dayandığı kolektif yaşam ve mücadele kültürünü parçalamak da sermayenin ihtiyacıydı. Darbenin ardından güçlenen kültürel iklim, kendisini toplumsal mücadele içinde var eden insanın yerine, kendi kişisel kurtuluşunu arayan bireyi öne çıkardı.

Bu dönüşüm 12 Eylül’le başlayıp bir anda tamamlanmadı, ancak darbe, sermayenin ihtiyaç duyduğu dönüşümün önündeki en önemli toplumsal engelleri zor yoluyla ortadan kaldırdı ve sonraki yıllarda güçlenecek yozlaşmanın önünü açtı. Bu kültürel ablukayı kırmanın yolu, insanların yeniden ortak sorunları etrafında bir araya gelmesinden, dayanışma ve örgütlenme kültürünü büyütmesinden geçiyor.

MÜCADELE POSTASI

Emeğin Kurtuluşu

*işçi sınıfının sesi olarak çıkıyor.
Yani işyerlerinde
yaşadıklarımızı,
uğradığımız haksızlıkları,
yaşadığımız deneyimleri
paylaşmak,
ülkede ve dünyada
yaşananları işçi sınıfının
gözüyle yorumlayabilmek
için çıkıyor.
Sen de bu sese sesini kat!*

*Unutma;
Emeğin Kurtuluşu
senin sesin,
senin soluğun!*

İşçinin asıl gündemi ne?

İzmir'den bir metal işçisi yazdı...

Bakın, aynı hafta iki haber gündeme geldi.

Sakarya'da bir belediye başkanı sarık taktı ve bunu bir yaşam tarzı tercihi olarak topluma sundu. Aynı günlerde İzmir'de Nurten Kandemir adlı bir kadın, bakıma muhtaç oğlunu öldürdükten sonra kendi yaşamına son verdi. Gerekçesi ise

eşinin ölümünden sonra kendisi de öldüğünde oğluna kimsenin bakmayacak olmasıydı.

Şimdi soruyorum: Biz sarığı mı tartışacağız, yoksa bir anneyi çocuğunun geleceği için çaresizliğe sürükleyen bu düzeni mi?

Bence cevap açık. Çünkü bu ülkede

milyonlarca işçinin, emekçinin ve çocuğun yaşam güvencesi yok. İnsanlar hastalandığında, işsiz kaldığında, yaşlandığında, engelli olduğunda ya da çalışamayacak duruma geldiğinde kaderiyle baş başa bırakılıyor. Eğitim, sağlık ve sosyal haklar birer kamusal hak olmaktan çıkarılıp piyasaya ve kâra teslim ediliyor. Ama nedense bütün bunların üzerini örten tartışmalar hiç eksik olmuyor.

Ahlaktan söz edip halkın sırtından zenginleşenler, yolsuzluk ve hırsızlıkla anılan yöneticiler, ülkenin kaynaklarını sermayeye peşkeş çekenler, emperyalistlerin çıkarları doğrultusunda politika üretenler... Eğitimi ve sağlığı piyasalaştıran, cemaatlerin ve tarikatların önünü açan bu düzeni konuşmak yerine, bizi birbirimize düşürecek yapay gündemlerle oyalanmamız isteniyor.

İşçi kardeşim, asıl soruyu burada sormamız gerekmiyor mu?

Biz neyi tartışıyoruz ve neden asıl meseleden uzaklaştırılıyor?

Cemaatlerin değil, işçilerin örgütlü gücü büyüsün!

İstanbul'dan bir Emeğin Kurtuluşu okuru yazdı...

Son günlerde tarikatlar üzerinden yürüten tartışmaları hepimiz görüyoruz. Şirketlere el konuluyor, milyarlar konuşuluyor, cemaatin ekonomik ve siyasal ilişkileri gündeme geliyor. Peki, bütün bunlara bakıp yalnızca "Bir cemaat ne kadar zenginmiş!" deyip geçecek miyiz?

Bence asıl soru başka. Bu cemaatler nasıl oluyor da bu kadar büyüyebiliyor? Devletle, sermayeyle ve siyasetle nasıl bu kadar iç içe geçebiliyor?

Çünkü mesele yalnızca Süleymanlılar değildir. Türkiye'de yıllardır devlet olanaklarından, sermayenin desteğinden ve siyasal iktidarların himayesinden beslenen tarikatlar ve cemaatler var. Yurtlarıyla, vakıflarıyla, şirketleriyle, kurslarıyla ve kurdukları ilişkiler ağıyla ekonomik ve siyasal bir güç haline gelmişlerdir.

Bugün biri iktidarla karşı karşıya gelir, yarın başka bir iktidarın yanında saf tutar. Dün Erdoğan'ı destekleyen, bugün İmamoğlu'na yaklaşan olabilir. Buna şaşırmamak gerekir. Çünkü mesele onların hangi düzen partisinden yana oldukları değil, hangi düzenin içinde güç kazandıklarıdır.

Cemaatlerin sermaye düzeniyle kurduğu ilişki burada ortaya çıkıyor. Bir tarafta şirketler, fabrikalar, patronlar ve kâr, diğer tarafta yurtlar, vakıflar, "abi"ler ve itaat ilişkileri... İşçiye sabır, patrona sadakat, yoksula kader, güçlüye itaat öğütleniyor. Sömürü düzeninin yarattığı eşitsizlikler "imtihan" diye anlatılıyor. Böylece sınıfsal çelişkilerin üzeri dinsel söylemlerle örtülüyor.

Fabrikada sohbetlere gidildiğinde "hepimiz kardeşiz" diyorlar. Ama kardeşlik nerede? Patron kârına kâr katarken biz geçinemiyoruz.

O sermayenin sahibi, biz ise emeğimizi satmak zorundayız. Aynı dine inanmak bu sınıfsal gerçeği ortadan kaldırmıyor. Tam tersine, din çoğu zaman bu gerçeğin üzerini örtüyor. İşçinin hakkını araması yerine sabretmesi, sorgulaması yerine boyun eğmesi isteniyor.

İşçi kardeşim, mesele kimin hangi cemaati desteklediği değil, cemaatlerin neden bu kadar güçlü olabildiğidir. Dinle ilgili bir topluluğun neden siyasette bu kadar etkin olduğu, neden holdingleri andırarak kadar zenginlik biriktirdiğidir.

Bu yüzden çözüm, bir cemaatin diğerine karşı desteklenmesi ya da bir düzen partisinden başka bir düzen partisine umut bağlanması değildir. Çözüm, bizi bölen, susturan ve birbirimize karşı güçsüz bırakan bütün mekanizmalara karşı örgütlü sınıf mücadelesini büyütme.

Bizim ihtiyacımız patronun karşısında el pençe duran işçi değil; hakkını bilen, sorgulayan, örgütlenen ve kendi geleceğine sahip çıkan işçidir.

Cemaatlerin değil, işçilerin örgütlü gücü büyüsün!

1 Eylül Dünya Barış Günü ve işçi sınıfı

Ankara'dan bir metal işçisi yazdı...

Kapitalizmde üretimin amacı insanların ihtiyaçlarını karşılamak değil, sermayenin kârını büyüttür. Sermaye bu hedef doğrultusunda yeni pazarlar, ucuz hammadde, enerji kaynakları ve yatırım alanları arayışını sürdürmektedir.

Böylece ekonomik rekabet siyasi baskıya, askeri tehdide ve savaşlara dönüşmektedir. Savaş ihtimali büyüdükçe askeri bütçeler de büyümektedir. 7-8 Temmuz'da Ankara'da gerçekleştirilen NATO toplantısında, NATO'ya ayrılacak bütçe tüm ülkeler tarafından

artırılmıştır. İşçi sınıfı ve emekçilere açlık sınırının altında bir gelirle yaşamak dayatılırken, azgın bir sömürüyle yaratılan zenginlik savaş hazırlıklarına aktarılmaktadır. Savaşın bir tarafında silah ve enerji şirketlerinin büyüyen kârları varken, diğer tarafında ise işçilerin ve emekçilerin açlığı, yoksulluğu ve kanı vardır!

Savaşın ekonomik faturası büyüdüğünde, eğitimden sağlığa, sosyal hizmetlerden ücretlere kadar tüm alanlarda toplum bedel öder. Ayrıca savaş ihtimali dahi milliyetçiliği ve düşmanlığı büyütür.

İşçilerin ortak sorunlarının üzeri örtülür. Aynı fabrikada çalışan, aynı düşük ücretle geçinmeye çalışan insanlar milliyetleri üzerinden birbirlerine düşman edilmeye çalışılır.

Türkiyeli işçinin, Suriyeli işçinin, Kürt işçinin, Arap işçinin, Avrupalı işçinin ortak bir gerçeği vardır: Hepsi iş gücünü satarak yaşamını sürdürmek zorundadır. Hepsi düşük ücret, uzun çalışma saatleri, güvencesizlik, işsizlik ve patron baskısıyla karşı karşıyadır.

Tam da bu gerçekler ve sorunlar nedeniyle, gerçek bir barış mücadelesi yalnızca silahların susmasını istemekle sınırlı kalmaz. Savaşları üreten ekonomik ve siyasi düzene karşı çıkılmalıdır. Çünkü emperyalist güçlerin kendi aralarında yaptıkları anlaşmalar kalıcı barışı garanti etmez. Paylaşım kavgası sürdükçe yeni savaşların koşulları da yeniden üretilir.

Kalıcı barışın yolu, işçi sınıfının kendi gücünü ortaya koymasından geçer. İşçilerin birliği, halkların kardeşliği ve enternasyonalist

dayanışma, savaşlara karşı en güçlü panzehirlerden biridir. İşçiler birbirlerine değil, onları sömüren düzene karşı birleşmelidir. Çünkü savaşın karşısına yalnızca barış sözcüğünü değil, barışı yaratacak gücü de ortaya koymak gerekir.

Barış; insanların açlık ve yoksulluk içinde yaşamadığı, halkların birbirine düşman edilmediği, gençlerin sermayenin çıkarları uğruna cephelere gönderilmediği, emeğin sömürülmediği bir dünyanın mücadelesidir.

Bu nedenle 1 Eylül'de yalnızca savaşlarda yaşamını yitirenleri anmakla yetinmemeliyiz. Onların ölümüne yol açan düzene karşı mücadeleyi büyütmeliyiz. Bizlerin çıkarı savaşın büyümesinde değil, emeğin ve yaşamın özgürleşmesindedir.

Gerçek barış, savaşları üreten koşulların ortadan kaldırıldığı bir dünyada mümkün olacaktır. Ve o dünyayı kuracak güç, kendi ortak çıkarlarının farkına varan, örgütlenen ve birleşen işçi sınıfıdır.

Gerçek barış işçilerle gelecek...

Kayseri'den bir işçi yazdı...

2. Dünya Savaşı emperyalist ABD'nin 1 Eylül 1939'da Polonya'ya saldırmasıyla başladı. Faşist Hitler yayılmacı emellerini Yahudi düşmanlığı maskesiyle kapatmaya çalıştı. Hitler; "ben doğayı severim, çiçekleri hatta Yahudileri de" demişti. Hitler emperyalist Almanya'nın daha fazla pazara sahip olması için savaş düğmesine bastı. Sınırlar yeniden çizilmeliydi. Pazarlar yeniden paylaşılmalıydı.

Bugün de emperyalist-kapitalist dünya düzeninin ağaları savaştan besleniyorlar. Silah satışları sayesinde kasalarını dolduruyorlar. Bu nedenle dünyada ve ülkemizde kitlesel ölümler sürüyor. Bedelini yoksul halk çocukları ödüyor. Emperyalistler sadece silah

satmıyorlar. Dünya petrollerine çöküyorlar. Yeraltı ve yerüstü zenginliklere el koyuyorlar. Ülkede ve dünyada emek sömürsüne, kapitalizme son verilmedikçe savaşlar sürecektir. Çünkü kapitalizm savaşız ayakta duramaz. Savaştan beslenir. Herkesin karnının doyduğu, herkesin çalıştığı, eşitliğin egemen olduğu dünyada barış egemen olur. Zira savaşa ihtiyaç kalmaz. Gerçek barış ancak ve ancak işçi sınıfı ve emekçilerin mücadelesiyle sağlanır.

Mücadelesi yolumuzu aydınlatıyor....

İzmir'den bir petrokimya işçisi yazdı...

Vurulduğunda son sözleriydi!

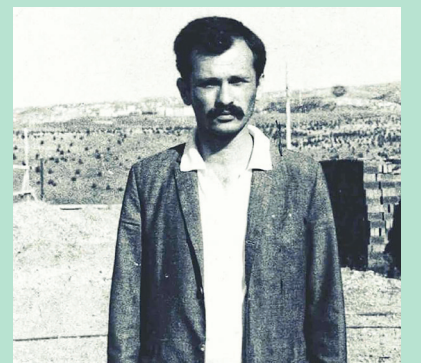
"Grev yetki belgesi cebimde, onu kana bulanmadan al!"

Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde inşaat işçilerinin örgütlenmesinde çalışırken, Mahir Çayan'la tanışan sendikacı NECMETTİN GİRİTLİOĞLU;

Dev-Genç ve sosyalist platformda netleşmeye başlayan siyasi ayrılıklarda, devrimci sosyalist hareketle birlikte yürümeye başladı.

Ankara'da şube başkanı olan Giritlioğlu; İzmir'de yapılan kongre sonucunda, Yapı İşleri Sendikası'nın genel başkanlığına getirildi.

Sendika, 22 Ağustos 1970'de grev kararı aldı. Sabah rafineriye gelen Sovyet teknisyenlerine, grevci işçiler tarafından içeriye

girmeyecekleri bildirildi.

Teknisyenler geri dönerken, onları getiren arabanın şoförü ile işçiler arasında çıkan tartışmaya müdahale eden Giritlioğlu, grev kırıcı faşist şoför tarafından vuruldu.

Sınıf sendikacılığının en önemli kadrolarından olan Necmettin Giritlioğlu, katledildiğinde 26 yaşındaydı. Mücadelesi yolumuzu aydınlatıyor.

İşçi sınıfının itibarı sıkılı yumruğundadır!

“Sizin itibarınız kasadaki paranızdır! Benim kocamın itibarı yok muydu? Bir kadın, bir anne olarak benim itibarım yok muydu? Çocuklarımın yüzüne bakmadığım için canımdan geçmeyi düşündüm ben!”

Bu sözler yalnızca bir madenci eşinin, öfkeli bir annenin verilen ama tutulmayan sözler karşısındaki isyanı değildir. Bu çılgılık, iliği kemiği sömürülen, kanı emilen, alın teri gasp edilen işçi sınıfının çılgılığıdır. Bu çılgılık, kapitalist sömürü düzeninin tüm çıplaklığını, tüm kokuşmuşluğunu, tüm ikiye bölünmüşlüğüne apaçık bir biçimde gözler önüne sermektedir.

“Defalarca ölümü düşündüm” diyor, “Çocuklarımın yüzüne bakmadığım için, onlara bir lokma ekme veremediğim için canımdan geçmeyi düşündüm!”

Bunu o anneye söyleten, onu bu çaresizlik sarmalına iten, o masum çocukları açlığa mahkûm eden sorumluları artık hepimiz tanıyoruz. Adı Sebahattin Yıldız! Yıldızlar SSS Holding’in patronu, kâğıt üzerinde tam 2 bin 364 maden ruhsatını elinde tutan, işçinin kanıyla, doğanın fütursuzca talanıyla palazlanan o “saygın” iş insanı! İşçilerin hakkını, alın terini gasp edip aylarca maaş ödemeyen, yıllarını madene vermiş işçilerin tazminatlarının üzerine yatan bu sömürücü zihniyet, utanmadan, sıkılmadan çıkıp bir de “İtibarımız

zedeleniyor” diyebiliyor. Yıllardır yaptığı gibi, on yıllardır aynı yolu yürüten diğer açgözlü kapitalistlerin yaptığı gibi sırtını devlete dayayıp hadsiz hadsiz konuşabiliyor.

Ama biz bu asalaklar sürüsünün itibarını çok iyi biliyoruz. Onların itibarı, maden ocaklarında işlenen seri iş cinayetleridir! Onların itibarı, göz göre göre çöktükleri atık havuzlarında zehirledikleri topraklar, kuruttukları nehirlerdir! Onların itibarı, yeraltında kömür karasına bulanmış nasırlı bedenler, yerüstünde ise sefaletle ve açlıkla terbiye edilmeye çalışılan işçilerdir! Onların itibarı, işçinin sırtından kazandıkları, çalınmış servetlerdir. Onların itibarı sadece ve sadece kasalarındaki kanlı paradır!

Ama bir de bizim, yani üretenlerin, işçi sınıfının itibarı var! Ve işçi sınıfının itibarı, onlar gibi hırsızlıkla elde edilen milyon dolarlardan gelmiyor. İşçi sınıfının itibarı, emeğiyle ve onuruyla verdiği yaşam kavgasıyla, sömürücü asalaklar karşısındaki sıkılı yumruğuyla ve dayanışmasıyla büyüyor. İşçi sınıfı, itibarını maden göçüklerinde, grizu patlamalarında can veren yoldaşlarının hesabını sorarak, hak gasplarının karşısında boyun eğmeden direnerek kazanıyor. Bizim itibarımız onurumuzdur; satılmayan irademizdir, direnişimizdir, boyun eğmeyişişimizdir! Onların itibarı ile bizim itibarımız işte bu kadar farklıdır, gece ile gündüz kadar.

Ve işçi sınıfının itibarından korkanlar yalnızca açgözlü kapitalistler de değil! Bu asalakların “itibarını” korumayı her şeyin önünde gören sermaye devleti de işçi sınıfının kendi itibarına sahip çıkmasından korkuyor. Bu yüzden Doruk Madencilik işçileri hakları için yollara düştükleri ilk günden beri sayısız kez engellenmeye çalışıldılar, polis copu ve gözaltılarla yıldırılmak istendiler. En sonunda ise çareyi Bağımsız Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Gökay Çakır’ı ve Örgütlenme Uzmanı Başaran Aksu’yu tutuklamakta buldular. Bu gözü dönmüş saldırganlığın bahanesi ise *“halkı kin ve düşmanlığa tahrik”* etmeleriymiş! Sömürülen işçinin hakkını aramak, aç bırakılan çocukların feryadını duyurmak ne zamandan beri kin ve düşmanlığa tahrik oldu? Ya da bu kin ve düşmanlığı yaratanlar, işçilerin hakkını gasp edenler, onları açlığa mahkûm edenler değil mi?

Bugün Doruk Madencilik ve Eti Gümüş işçilerinin yaktığı bu ateş, yarın ülkenin dört bir yanındaki fabrikalarda, şantiyelerde, maden ocaklarında harlanacak.

Dünyanın tüm zenginliklerini var eden eller, insanca bir yaşamı, sömürsüz bir dünyayı kurana dek bu kavga bitmeyecek. Patronların o sahte, o kanlı itibarları başlarına yıkılacak!

İşçi sınıfının itibarı, emeğiyle ve onuruyla verdiği yaşam kavgasıyla, sömürücü asalaklar karşısındaki sıkılı yumruğuyla ve dayanışmasıyla büyüyor. İşçi sınıfı, itibarını maden göçüklerinde, grizu patlamalarında can veren yoldaşlarının hesabını sorarak, hak gasplarının karşısında boyun eğmeden direnerek kazanıyor. Bizim itibarımız onurumuzdur; satılmayan irademizdir, direnişimizdir, boyun eğmeyişişimizdir!